

ZRÍNYI MIKLÓS
NEMZETVÉDELMI EGYETEM

Hadtudományi Doktori Iskola

Juhász József alezredes

AZ ALKALMI HARC KÖTELEKEK HELYE, SZEREPE, TEVÉKENYSÉGE
FEDEZŐBIZTOSÍTÓ ERŐKÉNT

című doktori (PhD) értekezésének szerzői ismertetője

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Hajdú István ezredes
egyetemi docens

Budapest, 2007

A TUDOMÁNYOS PROBLÉMA MEGFOGALMAZÁSA

A harcászati elvek kialakítása, megváltoztatása, módosítása egy bonyolult folyamat végeredménye, amely során sohasem szabad megfeledkezni a harc törvényeinek állandóan és objektíven ható elemeiről.

A kilencvenes évek elején fogalmazódott meg az igény, hogy a csapatok tevékenységeivel, azok felosztásával kapcsolatos addig alkalmazott elveket átértékeljék, szükség esetén megváltoztassák. Ez a folyamat a NATO szövetségi rendszeréhez történő csatlakozással felgyorsult és talán napjainkban a legintenzívebb, amikor az új elveknek megfelelően kell a harcászat-hadművelet alapvető kérdéseit újragondolnunk.

A jövőben is számolni kell a szövetségek, államok közötti fegyveres konfliktusok kialakulásával. Mindezek alapján szükséges, hogy a fedezőbiztosítással kapcsolatos ismereteinket és tapasztalatainkat rendszerezzük és elemezzük, ezzel párhuzamosan az alkalmi harci kötelek alkalmazására új hatékony elveket, harceljárásokat dolgozzunk ki. A hadművelet és a harc, valamint a hozzájuk kapcsolódó tevékenységek tartalma, mindezekből adódóan kiterjed a megóvás hadtudományi értelmezésére, NATO összefüggéseire, tagozódásaira, az alkalmazásra és a szinten tartásra, a megváltozott biztonsági környezet, a nemzeti és a szövetségi követelmények figyelembevételével. Természetesen az alkalmi harci kötelek szervezeti kereteinek, alkalmazásuk széles spektrumának, értekezésemben történő feldolgozását nem vállalhattam fel. Elsősorban harcászatiszintű szervezeti keretek, valamint feladatok kutatását tartottam fontosnak, annak érdekében, hogy értekezésem megfeleljen a Magyar Honvédség jelenlegi és a közeljövőben várható feladatrendszerével szemben támasztott követelményeknek. Ennek megfelelően kutatásom a szárazföldi csapatok harcászatiszintű egységeiből létrehozható alkalmi harci kötelek fejlődésére, fedezőbiztosító erőként történő alkalmazásuk elemzésére irányul, mely elősegíti az egység parancsnokok és törzsek felkészítő munkáját, valamint a fedezőbiztosítás értelmezését.

A Magyar Köztársaság NATO csatlakozását követően igényként jelentkezett a szárazföldi (háborús és nem háborús) műveletekkel kapcsolatos elméleti kérdések újragondolásán, átdolgozásán túl a NATO alárendeltségében feladatot végrehajtó szervezetek átalakítása (létrehozása). A megjelenő új eszközök, fegyverek, fegyverrendszerek, új módszerek, eljárások hatására szükségessé vált olyan

szervezeti struktúra kialakítása, amely könnyen alakítható, (modul rendszer) és elemei bármilyen körülmények között alkalmazhatók (mobilitás). A korszerű összefegyvernemi harcban (figyelembe véve annak valamennyi ismervét) lehetővé, sőt szükségszerűvé vált a hadművelleti felépítésnek, a harcrendnek szerves részét képező, olyan kötelékek kijelölése, amelyek képesek valamennyi tevékenységi fajtában, a főerőktől elszakadva, harci lehetőségeiktől függően rövidebb, hosszabb ideig önálló manőverező tevékenységet folytatni, az őket kiküldő egységek feladata végrehajtása érdekében.

A KUTATÁS FŐBB CÉLKITŰZÉSEI, KUTATÓI HIPOTÉZISEK

A doktori értekezés az alkalmi harci kötelékek kialakításának, alkalmazásának, a fedezőbiztosításban elfoglalt helyének, szerepének, a fedezőbiztosítás korábbi és a jövőbeni értelmezésének, a csapatok tevékenységeinek felosztási rendszerében elfoglalt helyének, szerepének feldolgozását — a NATO tagországokban már bevezetett alkalmazott elvek, eljárások figyelembe vételével — tűzte célul. A megvalósítás érdekében a hipotéziseim:

Az alkalmi harci kötelékek, fedezőerőként történő alkalmazása az újkori hadművészet történetének állandó eleme, történelmi tapasztalatai előremutatóak és tükröződnek napjaink hadügyében. A történelmi tapasztalatok és a szabályzatok elméleti, szakmai előírásai a témában, a mai magyar hadügyben is megvalósíthatók.

Amennyiben vegyes szervezetű katonai köteléket alkalmazunk fedezőerőként a szövetség erői által végrehajtott műveletben, akkor az ott elsajátított ismeretek visszahatnak a Magyar Honvédség rendszerére, lehetőséget teremtve a korszerű fegyverzettel ellátott kötelékek kialakításához, ezzel biztosítva a transzformációt.

A biztonságpolitikai változások, a szövetséghez történő csatlakozás, a haderőreform, az ország gazdasági helyzete olyan haderő létrehozását teszi szükségessé, amely a veszélyeztetettséggel arányos és a szövetségi kötelékben való alkalmazás feltételeinek megfelel.

A kutatásom további céljait képezte, hogy:

1. kutassam, összegyűjtssem és rendszerezsem azokat a hadtörténeti eseményeket melyek vizsgálata során feltárhatom, az állandó hadseregek megjelenésétől létrehozott szárazföldi alkalmi harci kötelékek, fedezőerőként történő alkalmazási kultúrája fejlődésének a főbb irányait és az azokból levonható (hasznosítható) tapasztalatokat;
2. megvizsgáljam a szövetségi keretek között a Magyar Honvédség szárazföldi erőiből létrehozható, háborús katonai-, valamint válságreagáló műveletekben, a fedezőbiztosítás feladatai végrehajtására kijelölt alkalmi harci kötelékek, anyagi-, technikai- és személyi erőforrások hatékony felhasználási lehetőségeit;
3. kutatási eredményeim alapján elősegítsem a korszerű, napjaink harcászati elveinek megfelelő alkalmi harci kötelékek, fedezőerőként történő alkalmazási módszereinek meghatározását, melyek végrehajtása során az egységek, a legkisebb veszteséggel teljesíthetik feladataikat.

KUTATÁSI MÓDSZEREK

A kitűzött kutatási céljaim megvalósítása érdekében a következő főbb kutatási módszereket alkalmaztam:

1. tanulmányoztam a témával kapcsolatos hazai és külföldi szakirodalom vonatkozó részeit, a megjelent kiadványokat, tanulmányokat, a legújabb szakirányú kutatások eredményeit és ajánlásait;
2. tanulmányoztam és elemeztem a témával kapcsolatos jogszabályokat, törvényeket és határozatokat;
3. a kutatási témámmal összhangban, az általános módszerek közül a történeti és összehasonlító módszert használtam fel a szervezeti kultúrák és alkalmazási formák fejlődésének kutatásához;
4. összegeztem a fellelhető dokumentumok közös és egymásnak ellentmondó tényeit, melyek alapján levontam saját következtetéseimet;

5. konferenciákon, előadásokon vettem részt, amelyek témája kapcsolódott kutatási területemhez;
6. megszereztem a katonai pályafutásom során eddig szerzett ismereteimet, tapasztalataimat;
7. a különös módszerek közül elsőként hipotézist állítottam fel a NATO és a magyar alkalmazási lehetőségek és formák közötti szintézis megteremtéséhez. A szintézis módszerét használtam fel a háborús- és válságreagáló katonai műveletekben alkalmazható fedezőerők tevékenységeinek vizsgálatakor.

A kitűzött kutatási céloknak megfelelően a doktori értekezésemet négy fejezetre tagolom.

Az első fejezetben célom az alkalmi harci kötelékek fejlődésének történeti áttekintése, főbb állomásainak rögzítése. Foglalkozom a fejlődést meghatározó körülményekkel, az alkalmi harci kötelékek, szárazföldi csapatok tevékenységeiben, konkrétan a fedezőbiztosításban részt vevő erők alkalmazásának lehetőségeiben bekövetkezett változásaival. A fedezőbiztosítás helyének, szerepének meghatározásával a csapatok tevékenységi rendszerében. Az alkalmi harci kötelékek megjelenésével, helyükkel, szerepükkel. A fedezőbiztosító erőként történő alkalmazásuk elméletével és gyakorlatával. A szervezeti fejlődést meghatározó, befolyásoló tényezőkkel.

A második fejezet tartalmazza a NATO szövetségi rendszerébe tartozó szárazföldi erőkre, valamint a magyar honvédség szárazföldi erőire vonatkozó összhaderőnemi doktrínákban meghatározott feladatrendszer általános összehasonlító elemzéseit, majd pedig kiemelten a nem háborús (válságreagáló) katonai műveletek rendszerének vizsgálatát, annak érdekében, hogy az elvek egységes értelmezésével megfelelő alapot biztosítsak a fedezőerők megváltozott feladatrendszerének kialakításához.

A harmadik fejezetben célom az alkalmi harci kötelékek szervezeti fejlesztésének, korszerű haditechnikai eszközökkel történő ellátásának, feladatrendszerük átalakulásának a változás várható irányainak feltárása. A haditechnikai eszközök, a katonai szervezetek valamint a harcjeljárások alkalmazásukra gyakorolt hatásának feltérképezése.

A tervezett kutatásom és a kutatás leírása tartalmazni fogja a szárazföldi csapatok egységeiből létrehozott fedezőerők szervezeti fejlődését, az alkalmazási módszerek elemzését, melyek elősegítik az egységparancsnokok és a törzsek felkészítő munkáját, valamint a fedezőbiztosítás értelmezésének fejlődését.

A kutatómunkám végrehajtása során, felhasználva a korszerű hazai és külföldi szakirodalmi munkákat, valamint a tudományos kutatók által elért eredményeket, kutatási célkitűzéseim megvalósítása és a hipotézisben megfogalmazottak igazolása során számos megállapításra és következtetésre jutottam. Annak érdekében, hogy a kutatásom tárgyát képező fedezőbiztosítással, valamint e feladatok végrehajtására létrehozható alkalmi harci kötelékek lehetséges alkalmazásával kapcsolatos tudományos eredményeket igazoljam, a fejezetek elkészítése során felhasznált kutatási módszerek lehetővé tették, hogy a fegyveres küzdelem e fontos területét megismerjem, feltárjam a területek közötti összefüggéseket, ezzel lehetővé vált kutatási céljaim elérése. Napjaink egyik legmagasabb szintű tudományos problémája, hogy egyre szűkülő szervezettel, csökkenő állománnyal milyen módon tud megfelelni a Magyar Honvédség a vele szemben támasztott követelményeknek.

A *negyedik fejezetben*, az alkalmi harci kötelékek fedezőerőként történő alkalmazásának NATO-elvek szerinti, valamint a nemzetközi egyezményeket figyelembe vevő tudományos módszerekkel történő elemzése olyan következtetések megfogalmazását tették lehetővé, melyekkel a fedezőerők alkalmazásával kapcsolatban megfelelő javaslatokat tehetek.

ÖSSZEGZETT KÖVETKEZTETÉSEK

A Magyar Köztársaságnak olyan, képességeken alapuló haderőre van szüksége, amely alkalmas, a szövetséges erőkkel együttműködve megvédeni az ország szuverenitását, a NATO közös érdekeit, fenntartani Európa békéjét, részt venni a világ bármely területén válságreagáló műveletekben, beleértve a terrorizmus elleni harcot is.

Az új tevékenységi formáknak való megfelelés magával hozta a Magyar Honvédség szervezetének, szervezeti struktúrájának új típusú kialakítását. Ugyanakkor a szervezeti korszerűsítéssel egy időben nem kerültek kiadásra a működéshez, vezetéshez szükséges harcszabályzatok, törzsszolgálati utasítások, doktrínák,

kézikönyvek, amelyek az előző szabályzatokat kiváltották volna, vagy az új elveket tartalmazzák, egységesítenék.

Ennek érdekében az *első fejezetben* megvizsgáltam a fedezőbiztosítás kialakulásának, lehetséges feladatainak fejlődési szakaszait, a fejlődését befolyásoló körülményeket, a vele szemben támasztható követelmény rendszert. Megvizsgáltam a fedezőbiztosítás helyét, annak fejlődését a csapatok tevékenységi rendszerében. Felhasználva a kutatási eredményeket, a korszerű összefegyvernemi harc tapasztalatait, a NATO okmányokban megtalálható elveket, kialakítottam egy jelenleg alkalmazható felosztási rendet, a fedezőbiztosítás új fogalmi meghatározását.

Megállapítottam, hogy a fedezőbiztosítás feladatai végrehajtására képes alkalmi harci kötelékek kialakulására és azok fejlődésére a *tér-erő-idő* tényezők jelenléte a tevékenységek végrehajtása során jelentős befolyást gyakoroltak és a jövőben, alapvetően a fegyveres küzdelem elveinek és gyakorlatának folyamatos átalakulása, a fegyverrendszerek korszerűsödése, valamint a műveleti terület korlátlan kiterjedése következtében tovább változik, folyamatosan átértékelődik.

Történelmi példákon keresztül igazoltam annak szükségességét, hogy a szárazföldi csapatok által végrehajtott és a korszerű összefegyvernemi harcban végrehajtható műveletek során jelentkező fedezőbiztosítás feladatait, csak korszerű eszközökkel felszerelt a kapott feladatnak megfelelő szervezeti kerettel, támogatás valamennyi elemével rendelkező alkalmi harci kötelékek képesek végrehajtani.

A fegyveres küzdelem tudományos igényű, forma és fajta szerinti csoportosításához, a jellemzők és a megvívásuk módszereinek meghatározásához feltétlenül szükséges a fogalmak pontos ismeretére. A hazai és a külföldi szakirodalomban, a különböző műveleti doktrínákban szinte valamennyi fogalom megtalálható, amelyek jól hasznosíthatók az alkalmi harci kötelékek – tervezett és valószínűsíthető – feladatai vizsgálatakor, a katonai felsőoktatásban, a katonák kiképzésekor, a háborús valamint a válságreakáló műveletek szervezésekor egyaránt.

A *második fejezetben* a kutatási céloknak megfelelően, végrehajtottam a NATO szövetségi rendszerébe tartozó szárazföldi erőkre, valamint a Magyar Honvédség szárazföldi erőire vonatkozó összhaderőnemi doktrínákban meghatározott feladatrendszer általános összehasonlító elemzéseit, majd pedig kiemelten a nem háborús (válságreakáló) katonai műveletek rendszerének vizsgálatát hajtottam

végre. Annak érdekében, hogy hipotézisem, bizonyítást nyerjen az elvek egységes értelmezésével, megfelelő alapot biztosítva a fedezőerők megváltozott feladatrendszerének kialakításához.

A lehetséges jövőbeni alkalmazás szempontjából, a válságreagáló műveletek, a békeműveletek felosztásának, belső összetevőinek, egymáshoz való viszonyuknak az ismerete, követelmény valamennyi állománykategória számára. Ehhez az ismerethez kapcsolható kutatások végrehajtása elsőrendű feladata a hadtudomány művelőinek a katonai felső vezetés munkájának segítése céljából. Más szóval, elengedhetetlen követelmény a HM, a MH VKF, valamint a ZMNE együttműködése a különböző mélységű elemző (kutató) munka elvégzése érdekében.

A legjobb megoldásként mindenképpen egy úgynevezett széles alapú, egységes stratégiára van szükség, a megfelelő politikai, diplomáciai, gazdasági, valamint katonai részstratégiákkal. A terrorizmus – mint a New Yorkban, Madridban, Londonban és másutt végrehajtott akciók is megmutatták – transznacionális, váratlan és aszimmetrikus fenyegetés –, amely gyakran államilag támogatott komplex problémaként jelentkezik.¹

A szakirodalmi kutatásaim, valamint a konferenciákon elhangzott előadások anyagai alapján megállapíthatom, hogy a nem 5. Cikkely szerinti felosztás azt jelenti, hogy az alkalmi harci kötelékeknek, egyszerre kell késznek lennie mindkettő típusú, de egymástól tartalmában és jellemzőiben alapvetően különböző, feladat végrehajtására a szövetség keretén belül. Összehasonlító elemzések alapján bizonyíthatóan hibás az a nézet, hogy a fegyveres erőnek több lett a feladata, mint korábban. Számszakilag a feladat nem lett több, csak összetettebb, és elsősorban a végrehajtás módjai, körülményei változtak meg alapvetően. A különböző feladatok végrehajtására létrehozható alkalmi harci kötelékek szervezetével, létszámával, technikai felszereltségével évek óta tartó vita van a szakemberek között. Ezt a vitát általában véve helyesnek tartom. Ugyanakkor, nem elég célravezetőnek, mert ez a vita – objektív és szubjektív okok miatt – nem zárult le. A szervezeti kérdések vizsgálata során el kell különíteni a háborús- és a nem háborús katonai műveletekkel összefüggő feladatokra elvégzett számításokat, az ezekkel összefüggő véleményeket. A háborús katonai műveletekkel kapcsolatos követelmények ugyanis sokkal magasabbak, mint a válságreagáló műveletekkel, az ENSZ vezette

---

¹ AVISHAG, Gordon: Terrorism as an Academic Subject after 9/11: Searching the Internet Reveals a Stockholm Syndrome Trend Studies in Conflict and Terrorism 2005. January – February p. 45-61.

békeműveletekkel és a humanitárius feladatokkal összefüggőek. Míg az előző feladat általában gyors lefolyású, és várhatóan nagy a veszteség, addig az utóbbiak rendszerint elhúzódnak és nem jellemző rájuk a fegyveres összeütközés az ellenséggel. Sőt az ellenség sok esetben nem is azonosítható a műveletek végrehajtásakor. Ennek alapján a válságreagáló műveletekre, humanitárius feladatokra kiküldött kötelék nem semmisül meg, hanem "elhasználódik". Ez a kötelék újból alkalmazható, de felkészítéséhez idő kell. Más szóval, a válságreagáló műveletek végrehajtására kijelölt kötelék váltására kettő-három másik köteléket kell rendszerben tartani és felkészíteni, ha ilyen feladatra a politikai felső vezetés kötelezettséget vállal.

Megállapítható, hogy a folyamatosan változó elvárásoknak megfelelően a nagy önállóságú, tűzerejű és mozgékonyágú, lehetőleg automatizált rendszeren keresztül vezetett egységeknek (vállalt kötelezettségeink szerint zászlóalj szintű alkalmi harci köteléknek) lesz jelentős szerepe a CJTF/NRF erőiben, melyek technikáját nem a nehéz páncélozott, hanem a könnyű nagy pontosságú, nagy rombolóerejű hagyományos robbanótöltetekkel ellátott eszközök képezik. Ez a tény megköveteli a további fejlesztéseket, korszerűsítéseket és korszerű technikai eszközök beszerzésének folytatását, ezen a téren elért eredmények kiszélesítését, eszközváltással megoldani a kompatibilitás jelenleg még fennálló problémáit.

A *harmadik fejezetben*, felhasználva a rendelkezéseimre álló legkorszerűbb STANAG és USA irodalmakat, egy olyan alkalmazási rendszert építettem fel, melynek segítségével útmutatást szeretnék adni azoknak a kutatóknak és parancsnokoknak, akik a csapatok tevékenységeinek e részterületével, fontosságának megfelelő súllyal kívánnak foglalkozni, illetve a felkészítés folyamatába beépítve hasznos ismeretek átadására alkalmazzák. Végrehajtottam a szárazföldi csapatok erőiből létrehozható, alkalmi harci kötelékek fedezőerőként történő alkalmazásának, szervezeti fejlesztésének, korszerű haditechnikai eszközökkel történő ellátásának, feladatrendszerük átalakulásának a változás várható irányainak feltárását. A NATO Összhaderőnemi Alkalmi Harci Kötelék szervezetében végrehajtandó, a fedezőbiztosítás tevékenységi körébe tartozó alkalmazási elvek, valamint a harceljárások, elemzésén keresztül bizonyítottam a hipotézisem szerinti alkalmazhatóság lehetőségeit a XXI. század hadviselésében. Megállapítható, hogy az alapvető harctevékenységi fajták végrehajtása során

alkalmazott fedezőbiztosítás fogalmkörébe tartozó tevékenységek sokrétűsége megköveteli a parancsnoki állomány magas szintű ismereteit, nem csak az alapvető tevékenységekkel, de a különböző szinteken alkalmazott támogatási rendszer valamint a szintek közötti együttműködés lehetőségeinek kihasználásával kapcsolatosan is. A feladatok végrehajtására kijelölhető és alkalmazható fedezőerők szervezetének kialakítása elkerülhetetlenné teszi az alkalmi harci kötelékek összeállításával, alkalmazásával kapcsolatos ismereteket. Kutatási célom elérése érdekében kísérletet tettem egy olyan átfogó rendszer felvázolására, amely együttesen tartalmazza a fedezőbiztosítás feladatainak és azt végrehajtó erők alapvető szintjeinek működési elveit, együttműködési lehetőségeiket, kapcsolódásukat, annak érdekében, hogy a működtető kötelék, azaz a főerők tevékenysége folyamatosan biztosított legyen.

A vizsgálati eredmények alapján megállapítottam, hogy az alkalmi harci kötelékek szervezeti kialakításának vizsgálatát két irányból célszerű megközelíteni: *az egyik*, annak elemzése, hogy a válságok kezelésekor; a fegyveres konfliktusok megelőzése során a politika milyen feladatot határozott meg a fegyveres erő számára a Nemzeti Biztonsági Stratégiában. Ezzel párhuzamosan az ország milyen kötelezettségeket vállalt a szövetségi rendszeren belül. *A másik*, annak figyelembe vétele, hogy a feladatok végrehajtása során az ország saját erőforrásaira támaszkodik-e, vagy segítséget kíván igénybe venni, esetleg a feladatokat a szövetség kerete között kívánja teljesíteni. *Az első irány vizsgálatát körültekintően, de nagyon határozottan és előítéletektől mentesen kell végrehajtani. Ez az elemzés feltételezi ugyanis a fegyveres erőre vonatkozó minőségi és mennyiségi kérdések tisztázását.*

A negyedik fejezetben összegzem kutatásom következtetéseit, valamint az értekezés kidolgozása során elért eredményeimet. Javaslatot teszek a rendelkezésre álló erő-eszközök feladat centrikus hasznosítására, a szárazföldi csapatok különböző feladatai során végrehajtandó fedezőbiztosító tevékenységeiben, melyek bizonyításom szerint előbbre viszik a haderő fejlődését.

A KIDOLGOZÁS SORÁN ELÉRT EREDMÉNYEK

A rendelkezésemre álló, korszerű katonai irodalmakra, szabályzatokra, valamint a témát előttem kutatók tudományos eredményeire támaszkodva, figyelembe véve a közös gyakorlatok tapasztalatait, valamint az oktatómunkám során szerzett elméleti és

gyakorlati (kari zárógyakorlatok) úton összegyűjtött és visszacsatolt ismereteket, bizonyítottam a hipotézisben megfogalmazottakat, ezzel a következő *tudományos eredményeket* értem el:

1. Feltártam a manőverező erők, fedezőbiztosításban résztvevő csoportosítások alkalmazásának elméleti és gyakorlati alapjait, megállapítottam, hogy a korszerű összefegyvernemi harcban a fedezőerők, ellentétben a megelőző időszak követelményeivel, már lényegesen kevesebb számban és erő kifejtéssel lesznek képesek, minőségileg magasabb szinten biztosítani a főerők tevékenységeit.

2. A fedezőbiztosítás fogalmával, helyének meghatározásával kapcsolatos eddig végzett kutatásom eredményeit összegezve, meghatároztam helyét és szerepét, továbbá javaslatot tettem fogalmának kiegészítésére.

3. Bizonyítottam, hogy a folyamatosan változó elvárásoknak megfelelően a nagy önállóságú, tűzerejű és mozgékonyágú, lehetőleg automatizált rendszeren keresztül vezetett egységeknek (vállalt kötelezettségeink szerint zászlóalj szintű alkalmi harci köteléknek) lesz jelentős szerepe a CJTF/NRF erőiben.

4. Kidolgoztam és javaslatot tettem egy olyan átfogó rendszer kialakítására, amely együttesen tartalmazza a fedezőbiztosítás feladatainak és a végrehajtó erők alapvető szintjeinek működési elveit, együttműködési lehetőségeiket, kapcsolódásukat, annak érdekében, hogy a működtető kötelék, azaz a főerők tevékenysége folyamatosan biztosított legyen.

JAVASLATOK, AJÁNLÁSOK

Az értekezés a Magyar Honvédségben az alábbiakban felsoroltak szerint lesz felhasználható:

1. Az értekezés anyaga, hozzájárul a korszerű NATO elvek szerint a fedezőbiztosítás helyének, szerepének tisztázásához a csapatok tevékenységi rendszerében. Ezért felhasználható forrásanyagként az egyetemi oktatásban, valamint a csapatok kiképzési foglalkozásain egyaránt.

2. Alkalmazásával a jelen kihívásainak megfelelő feladatok megoldására létrehozható fedezőerők szervezeti felépítésére, az alkalmazás területeire, nyújt javaslatokat.

3. Forrásanyagként felhasználható a doktrínák, szabályzatok, kiképzési oktatási segédanyagok elkészítése során. Ezzel csökkenthető a parancsnokok és törzsek, valamint az oktatási anyagokat készítők és oktatók feladat előkészítésre, a csapatok felkészítésére fordított ideje.

Továbbra is szükség van a fedezőbiztosítás fogalomkörébe tartozó tevékenységek tudományos igényű vizsgálatára, a fogalmak, kifejezések egységesítésére, melyre az értekezésben is kísérletet tettem. A feladatokat végrehajtó erők összetétele, alkalmi harci kötelékként történő alkalmazása megköveteli a szövetségi rendszer lehetőségeinek igénybevételét, mivel nem rendelkezünk, olyan feltétlenül szükséges elemekkel, melyek elhagyása esetén sérülnének azon elvek alkalmazásának lehetőségei, melyeket a feladat sikeres végrehajtása megkövetel. Ide sorolhatók azon manővererők, (páncélos felderítő, gépesített lövész) melyek működtetésére nincs lehetőségünk, de a szövetséges erőkkel történő együttműködés során lehetőség nyílik ezen erők át-alárendelésére. Továbbá a támogatás rendszerét kiegészítő erőkre eszközökre (sorozatvető, különleges lőszer, korszerű páncélozott műszaki, stb.), melyek alkalmazása nélkül elképzelhetetlen a korszerű harc követelményeinek megfelelő alkalmi harci kötelékek összeállítása és fedezőerőként történő alkalmazása.

A SZERZŐ PUBLIKÁCIÓS TEVÉKENYSÉGÉNEK JEGYZÉKE

Jegyzetek

1. A csapatok vezetésének alapjai. Jegyzet. ZMNE EKK, Budapest, 1996. Nyt. szám: 734/675.
2. Támadás erdős-hegyes körzetekben. Jegyzet. ZMNE EKK, Budapest, 1996. Nyt. szám: 841/121.
3. Város elleni támadóharc. Jegyzet. ZMNE EKK, Budapest, 1998. Nyt. szám: 952/78.
4. A zászlóalj támadása. Jegyzet. ZMNE EKK, Budapest, 2000. Nyt. szám: 952/230.
5. Harci okmányok. Jegyzet. ZMNE EKK, Budapest, 2003. Nyt. szám: 952/516.

Tanulmányok

1. JUHÁSZ József –, SZTERNÁK György –, SZTERNÁK Nóra: Magyarország lehetséges szerepe a válságreakáló műveletekben. Tanulmány. A Honvédelmi Minisztérium 2006. évi Kutatási Terve, 1. számú Programbizottság által kiírt pályázat.
2. JUHÁSZ József – SZTERNÁK György – SZTERNÁK Nóra: A fegyveres erő jelene és jövője a képességek kialakításának tükrében. Tanulmány. A Honvédelmi Minisztérium 2006. évi Kutatási Terve, 1. számú Programbizottság által kiírt pályázat.

Cikkek

1. JUHÁSZ József: Mégis megértük 2003 végét. Folyóiratcikk, KAPU, Biztonságpolitikai rovat, 2004. január. p. 17-19.
2. JUHÁSZ József –, SZTERNÁK György: Gondolatok a fegyveres erő helyzetéről In.: ZMNE Fórum, 2006. 2. sz. p. 24-29.
3. JUHÁSZ József: A hadműveleti terület – a manőverező erők – a műveleti idő egymásra hatásának fejlődése. In.: Nemzetvédelmi Egyetemi Közlemények, 2006. X. évf. 2. sz. p. 12-30.
4. JUHÁSZ József: Útközben a képességalapú haderő kialakításában. In.: ZMNE AArms, Budapest, 2007. (Megjelenés alatt, angol nyelvű)

Szakmai - tudományos önéletrajz

Gyakorlati tapasztalat	1991 – 1993	25. Klapka György Harckocsi Dandár Tata Harckocsi zászlóalj parancsnok
	1989 – 1990	25. Klapka György Harckocsi Dandár Tata Megbízott harckocsi zászlóalj parancsnok
	1985- 1989	25. Klapka György Harckocsi Dandár Tata Harckocsi zászlóalj törzsfőnök
	1984 - 1985	25. Harckocsi Ezred Tata Harckocsi századparancsnok
	1983 - 1984	25. Harckocsi Ezred Tata Harckocsi szakaszparancsnok
Iskolák	2003-2006	Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Budapest Hadtudományi Doktori Iskola
	1993-1995	Zrínyi Miklós Katonai Akadémia Budapest Szárzaföldi haderőnemi szak
	1992 - 1993	Zrínyi Miklós Katonai Akadémia Budapest Dandár törzstiszti tanfolyam
	1979 - 1983	Kossuth Lajos Katonai Főiskola Szentendre Harckocsizó parancsnoki szak
Nyelvismeret		Angol „C” típusú felsőfokú állami nyelvvizsga Német „B” típusú középfokú állami nyelvvizsga Német „C” típusú alacsonyfokú állami nyelvvizsga

Oktatási tevékenység: 1995-től folyamatosan 4 nappali tagozatos tanulócsoporthoz, 2 tanfolyam vezetéséhez, jelenleg egyetemi alapképzés biztonsági és védelempolitikai szakon 2 nappali tanulócsoporthoz óráadó.

Budapest, 2007. március 22.

(Juhász József alezredes)